

**REPUBLIKA KOSOVA/REPUBLIKA KOSOVA/REPUBLIC OF KOSOVA
ZYRA E AUDITORIT TË PËRGJITHSHËM / KANCELARIJA GENERALNOG
REVIZORA/OFFICE OF THE AUDITOR GENERAL**

Br. dokumenta: 22.6.1-2010-08

**IZVEŠTAJ REVIZIJE
O GODIŠNJIM FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA OPŠTINE PEĆ ZA
GODINU ZAVRŠENU SA 31 DECEMBROM 2010**

Priština, Juni 2011

TABELA SADRŽAJA

Opšti sažetak.....	4
I. Uvod.....	5
II. Mišljenje revizije	7
III. Stanje preporuka iz prethodne godine.....	7
IV. Potrošeni budžet u odnosu na Odobreni Budžet.....	8
V. Finansijski izveštaji.....	9
V.1 Usklađenost u vezi sa spoljnim izveštavanjem.....	9
V.2 Kvalitet informacija	10
VI. Izvršenje Budžeta.....	10
VI.1 Prihodi (uključujući i sopstvene prihode).....	10
VI.2 Troškovi.....	11
VI.3 Subvencije i transferi	13
VI.4 Imovina i Dugovi	14
VII. Kontrola nad Upravljanjem.....	16
VII.1 Sistemi Unutrašnje Kontrole.....	16
VII.2 Unutrašnja Revizija.....	16
VIII. Opšti zaključak o Menadžmentu Opštine	17
Dodatak I. Komentari Opštine Peć i odgovori KGR	18
Dodatak II. Razne vrste Mišljenja revizije	18

Lista skraćenica

AJN	Agencija Javne Nabavke
AU	Administrativno Uputstvo
EO	Ekonomski Operator
GAS	Glavni Administrativni Službenik
GFI	Godišnji Finansijski Izveštaji
GR	Generalni Revizor
IRD	Internacional Relief and Development
ISUFK	Informativni Sistem za Upravljanje Finansija Kosova
JUR	Jedinica Unutrašnje Revizije
KGR	Kancelarija Generalnog Revizora
MOVIR	Međunarodna Organizacija Vrhovnih Institucija Revizije (INTOSAI)
MSR	Međunarodni Standardi Računovodstva
MSRJS	Međunarodni Standardi Računovodstva u Javnom Sektoru (IPSAS)
MSVIR	Međunarodni Standardi Vrhovnih Institucija za Reviziju (ISSAI)
OR	Odbor Revizije
TRN	Telo za Razmatranje Javne Nabavke
UKJF	Unutrašnja Kontrola Javnih Finansija
VIR	Vrhovna Institucija Revizije
ZJN	Zakon Br. 02/L-99 o Javnim Nabavkama promenjen i dopunjen datuma 8 Februar 2007. Uključujući novi zakon Br. 03/L-241 na snazi od 01. Decembra 2010 godine.
ZUJFO	Zakon 03/L-48 o Upravljanju Javnih Finansija i Odgovornosti
ZUR	Zakon o Unutrašnjoj Reviziji
UNDP	Program za Razvoj Ujedinjenih Nacija

Opšti sažetak

Kancelarija Generalnog Revizora (KGR) je izvršila Reviziju Godišnjih Finansijskih Izveštaja (GFI) Opštine Peć za godinu završenu sa 31 decembrom 2010..

Naša Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije, izrađenih od MOVIR (INTOSAI) i uključila je testiranja i procedure za koje smo smatrali da su potrebne za davanje jednog mišljenja o GFI.

Tokom formulisanja našeg mišljenja mi smo ocenili dovoljnost prikazivanja informacija na finansijskim izveštajima.

Prema našem mišljenju, glavni finansijski izveštaji *sa svih materijalnih gledišta prikazuju pravilno i istinito stanje.*

Mi želimo da skrenemo vašu pažnju na činjenicu da otkrivena informacija o fiksnoj imovini i računa potraživanja je nepotpuna i netačna. Nepotpuna otkrivanja fiksne imovine i računa potraživanja ne utiče na mišljenje o finansijskim izveštajima izrađenih u skladu sa ZUJFO o računovodstvu na osnovu gotovog novca. (*ISSAI 400: Nekvalifikovano mišljenje sa isticanjem pitanja*).

Naša revizija je identifikovala slabosti na nekoliko polja finansijskog upravljanja. Ove slabosti su detaljnije opisane unutar izveštaja, koje bi trebalo da se adresiraju od strane menadžmenta radi poboljšanja performanse organizacije.

O GFI za 2009 godinu su pružene pet preporuka. Od njih, nije adresirana nijedna preporuka.

Naša glavna preporuka je da Predsednik Opštine treba obezbediti da su razvijena uputstva i jasni postupci koje treba da pomognu u adresiranju slabosti i identifikovanih nedostataka u ovom izveštaju.

Mi vam posebno preporučujemo da osigurate:

- Adresiranje svih preporuka pruženih za 2009 godinu;
- Pripremu godišnjih finansijskih izveštaja u punoj saglasnosti sa AU;
- Usklađivanje svih sopstvenih prihoda na redovnoj osnovi;
- Razvijanje aktivnosti nabavke u skladu sa ZJN;
- Potpuno otkrivanje svih potraživanja u skladu sa AU br. 16/2010;
- Održavanje tačnih i potpunih registara neplaćenih obaveza od strane Direkcije Finansija kao i njihovo otkrivanje; i
- Registraciju celokupne opštinske imovine.

Menadžmentu Opštine je pružena mogućnost davanja komentara o nacrtu ovog izveštaja. Menadžment Opštine je saglasan sa našim nalazima i zaključcima prikazanim u ovom izveštaju o reviziji GFI za 2010 godinu.

Menadžment se obavezivao se da će napraviti sva zalaganja radi adresiranja svih pruženih preporuka.

I. Uvod

Ova revizija se tiče GFI Opštine Peć za godinu koja se završila 31. Decembrom 2010 godine.

Odgovornost je menadžmenta opštine da priprema godišnje finansijske izveštaje prema zahtevima Administrativnog Uputstva (AU) Br. 16/2010 i u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor (MSRJS) o „Finansijskom izveštavanju na osnovu računovodstva gotovog novca“.

Kancelarija Generalnog Revizora je odgovorna za obavljanje godišnjih revizija regularnosti Opštine Peć.

Revizija regularnosti se definiše kao overavanje finansijskog računovodstva, uključujući i istraživanje i procenu finansijskih izjava i drugih finansijskih podataka kao i davanje mišljenja o tome:

- Dali finansijski izveštaji daju istinito i objektivno stanje računa i finansijskih pitanja za period revizije;
- Dali su finansijski podaci, sistemi i transakcije u skladu sa Zakonima i Uredbama na snazi;
- O prikladnosti funkcija unutrašnje kontrole i unutrašnje revizije; i
- O svim pitanjima koja proističu iz revizije ili se odnose na nju.

Izvršili jednu privremenu reviziju Opštine Peć. Tokom te faze procesa revizije, adresirali smo činjenicu kako su tretirane prethodne preporuke kao i kvalitet finansijskog upravljanja. Takođe smo savetovali menadžment za adresiranje pitanja na GFI, kroz memorandum revizije dostavljenim Decembra 2010 godine.

Sa namerom ispunjenja naše odgovornosti za reviziju ove Opštine, mi smo preduzeli aktivnosti u nastavku:

- Pregledali smo GFI Opštine Peć u odnosu na odobreni budžet za 2010 godinu;
- Odredili smo dali su one pripremljene u skladu sa MSRJS “ Finansijsko Izveštavanje na osnovu Računovodstva Gotovog Novca”;;

- Odredili smo nivoe materijalnosti prihoda i troškova, kao prag za olakšavanje određivanja mišljenja koje se treba pružiti o GFI;
- Sproveli smo jednu kombinaciju uzimanja uzoraka prema našem sudu i prema slučaju, tokom odabiranja transakcija za testiranje;
- Obavili smo sveobuhvatna supstancijalna testiranja o finansijskim transakcijama;
- Oslonili smo se na jednu vrstu kombinacija intervjua, analitičkih pregleda, pregleda dokumenata i fizičkog overavanja da bi ocenili validnost i regularnost finansijskih transakcija; i
- Ocenili smo kvalitet rada Jedinice Unutrašnje Revizije u Opštini.

U ovom izveštaju, mi smo napravili rezime revizije za ovu godinu i pružamo jedno formalno mišljenje o GFI Opštine Peć za 2010 godinu.

U vezi sa našim mišljenjem revizije o godišnjim finansijskim izveštajima Opštine, međunarodni standardi revizije određuju specifične kriterije koji uređuju vrstu mišljenja koje treba da uređuju vrstu mišljenja koje treba da se daje.

One su opširnije određene na Dodatku 2.

II. Mišljenje revizije

Prema našem mišljenju, glavni finansijski izveštaji *sa svih materijalnih gledišta prikazuju pravilno i istinito stanje.*

Mi želimo da skrenemo vašu pažnju na činjenicu da otkrivena informacija o fiksnoj imovini i računa potraživanja je nepotpuna i netačna. Nepotpuna otkrivanja fiksne imovine i računa potraživanja ne utiče na mišljenje o finansijskim izveštajima izrađenih u skladu sa ZUJFO o računovodstvu na osnovu gotovog novca. (*ISSAI 400: Nekvalifikovano mišljenje sa isticanjem pitanja*).

III. Stanje preporuka iz prethodne godine

U izveštaju revizije KPMG finansijskih izveštaja za 2009 godinu pruženo je pet glavnih preporuka. Od tih preporuka, nijedna nije sprovedena. Ove preporuke se odnose na:

- Pripremu finansijskih izveštaja na osnovi svih relevantnih informacija;
- Potpunu registraciju fiksne imovine;
- Poboljšanje sistema računovodstva, primenom automatizovanog sistema fakturisanja;
- Registraciju svih neplaćenih računa; i
- Jačanje unutrašnje revizije, kao preventivna mera na greške.

Ne adresiranje u potpunosti naših preporuka, je izazvalo iste probleme kao i prethodnih godina. Izražavamo naše uznemirenje o svim ne sprovedenim preporukama.

IV. Potrošeni budžet u odnosu na Odobreni Budžet

Analiza Rezultata na Finansijskim Izveštajima naspram Odobrenog Budžeta pokazuje:

Tabela 1: Opis budžeta i troškove u evrima (€)

Opis	Početni budžet	Pregledani budžet	Završni budžet	Potrošeni budžet 2010	Potrošeni budžet 2009
Grant Vlade– Budžet	11,901,808	12,244,700	12,499,812	12,479,354	10,887,000
Sopstveni prihodi	2,391,751	2,391,751 ¹	3,297,324 ²	2,484,255	3,112,000
Domaće donacije			38,445	15,228	
Strane donacije			942,189	610,005	580,000
I. Ukupni prihodi sa transfera i donacija	14,293,559	14,636,451	16,777,770	15,588,842	14,579,000
Plate i dnevnice	7,558,885	7,981,092	8,297,236	8,264,596	7,273,000
Robe i usluge	1,076,027	1,101,021	1,463,350	1,327,424	1,112,000
Komunalije	495,412	496,810	506,809	505,753	493,000
Subvencije i transferi	226,948	287,148	290,022	286,867	245,000
Kapitalne Investicije	4,936,287	4,770,380	6,220,353	5,204,202	5,456,000
II. Ukupni troškovi	14,293,559	14,636,451	16,777,770	15,588,842	14,579,000

Prema podacima iz gornje tabele pokazuje da završni budžet opštinu Peć za 2010 godinu je bio 16,777,770 €. Ukupni rashodi za 2010 u iznosu od 15,588,842€ ili oko 93 % od završnog budžeta. Ne potrošeni budžet na kraju 2010 bio je 1,188,928 € , ili 7 %.

¹ Planirani prihodi

² U ovom iznosu su obuhvaćeni sopstveni prihodi preneseni iz 2009 godine u iznosu od 765,624€ i prikupljeni prihodi 2010 godine u iznosu od 2,531,700€.

Završni budžet je veći od pregledanog budžeta, jer je opština u 2010 imala primanja od domaćih donacija i iznosu od 38,445 €, i od stranih donacija u iznosu od 942,189 €. Dok završni budžet od granta Vlade već je od pregledanog budžeta za 255,112 €, jer na kraju godine MPF dodelio 215,112 € za isplatu obroka i 40,000 € za kapitalne investicije.

Od prihoda domaćih donacija potrošeno je ukupno 15,228 € one su uglavnom potrošene za kapitalne investicije, dok od stranih donacija se potrošeno 493,790 € za kapitalne investicije i 116,215€ za robe i usluge.

Zaključak

Menadžment opštine je pokazala dosta efikasnu performansu budžeta. Podaci predstavljeni u gornjem delu predstavljaju efikasnost u korišćenju budžeta. Uprkos ove performanse, zaključujemo da Opština još bi trebalo da se trudi da obezbedi bolje izvršenje budžeta.

V. Finansijski izveštaji

V.1 Uskladenost u vezi sa spoljnim izveštavanjem

Na osnovu zahteva ZUJFO Br. 03/L-048 i Administrativnog Uputstva 16/2010, mi smo identifikovali sledeće tačke:

- Opština je pripremila GFI u punom skladu sa Administrativnim Uputstvom Br. 16/2010, osim otkrivanja potraživanja i imovine;
- GFI opštine su pripremljeni u skladu sa MSRJS "Finansijsko Izveštavanje na osnovu Računovodstva Gotovog Novca";
- One su potpisane od strane Glavnog Administrativnog Službenika i Glavnog Finansijskog Službenika;
- Unutar vremenskog okvira datumom 31/01/2011 i dostavljeni su pri MPF;
- GFI su dostavljeni samo na albanskom jeziku; i
- Opština je pripremila i dostavila redovne tromesečne izveštaje kod Ministra MPF tokom 2010 godine.

Zaključak

GFI su pripremljene prema AU sa izuzetkom nedostatka u otkrivanjima računa potraživanja i imovine, kao i njihova priprema u samo jednom jeziku.

V.2 Kvalitet informacija

GFI su imale ove nedostatke:

- Na belešci 27, kod ne finansijske imovine uveden je iznos od 3,771,000 €, koji iznos nije tačan, jer nije izvršena potpuna registracija fiksne imovine. Prema službeniku za registraciju imovine ovaj iznos ne predstavlja realnu situaciju zbog nepotpune registracije fiksne imovine; i
- Na belešci 28, nijedan iznos potraživanja nije otkriven.

Zaključak

Sa pregleda GFI, mi zaključujemo da opština nije uspela da prikazuje sve informacije koje se zahtevaju sa AU. Nedostatak predstavljanja svih zahtevanih podataka ima za rezultat netačno i nepravilno predstavljanje finansijskih i ne finansijskih informacija u GFI.

Preporuka 1

Preporučujemo Predsednika Opštine da obezbedi:

- Tokom pripreme Finansijskih Izveštaja da se poštuju svi zahtevi koji proizilaze od AU kako bi izveštaji pravilno predstavili finansijski položaj Opštine; i
- Pripremu deveto mesečnih finansijskih izveštaja za 2011 godinu.

VI. Izvršenje Budžeta

VI.1 Prihodi (uključujući i sopstvene prihode)

Sopstveni prihodi primljeni za 2010 godinu bili su u iznosu od 3,297,324 €. Od njih, sopstveni prihodi preneseni iz 2009 godine bili su u iznosu od 765,624 €, dok su prikupljeni prihodi za 2010 bili u iznosu od 2,531,700 €.

U nastavku ćemo predstaviti glavne nalaze koji proističu iz naših testiranja za kategoriju prihoda.

- Usaglašavanje prihoda između odeljenja koja generišu prihode i službenika za prihode nije obavljena na redovnim vremenskim intervalima. Posebno nije izvršeno usaglašavanje prihoda između direkcije za geodeziju i katastar i direkcije za finansije. Podaci koji se drže u direkciji za katastar se ne čuvaju u elektronskom obliku, zato što službenici u ovoj kancelariji nemaju sposobnosti da rade kompjuterom;

- U direkciji za katastar primetili smo da su prihodi od poreza na merenje zemljišta registrovani kodom drugih administrativnih taksa;
- Kod dozvola za rad, primetili smo da opština nije primenila kaznene kamate za kašnjenje u plaćanju za dozvolu; i
- Nije bilo podataka o dužnicima, odnosno potraživanja, za bilo koju ekonomsku kategoriju prihoda.

Zaključak

Ne usaglašavanje prihoda od strane opštine može da utiče na potcenjivanje ili uvažavanje sopstvenih prihoda. Nekompletni registri o prihodima utiču na to da menadžment nema pouzdan uvid o stanju sopstvenih prihoda. Klasifikacija prihoda u pogrešnim ekonomskim kodovima, daje pogrešnu sliku prihoda po odeljenjima. I, ne vođenje registara za dužnike, povećava rizik da se obaveze ugovora ne plaćaju, na primer, kolekcija od iznajmljivanja, koncesija javne imovine, itd.

Preporuka 2

Preporučujemo Predsednika Opštine da obezbedi:

- Odgovarajuća mesečna usklađivanja između različitih direkcija i direkcije za finansije;
- Prikladna obuka za opštinske službenike koji imaju teškoća u radu sa kompjuterima;
- Da se svi prihodi evidentiraju prema odgovarajućim kodovima;
- Održavanje kompletnih registara o sopstvenim prihodima; i
- Održavanje registara za potraživanja.

VI.2 Troškovi

2.1 Kupovina putem nabavke

Isplate su prekoračila iznos ugovora

Kod ugovora “Snabdevanje goriva za Glavni Centar Porodične Medicine” plaćen je iznos od 8,110 litara, dok su primljeno je 7,785 litara. Prosečna cena snabdevanja je bila 1,07 € /litar, bilo je preplaćivanja u iznosu od 348 €.

Kod ugovora za “Servisiranje vozila” ustanovili smo da su plaćene mnoge stavke koje se ne nalaze u tehničkoj specifikaciji operatera. Testirana vrednost je bila u iznosu od 8,948 €, dok je vrednost stavki van ugovora bila u iznosu od 7,589 €.

Kod ugovora "Izgradnja kuća za povratnike i socijalne slučajeve, u okviru programa za povratak izbeglica u Kosovo" u vrednosti ugovora od 53,547 €, našli smo da je ukupan iznos isplata za ovaj projekat bio 131,284 €. Iznos od 77,737 € je isplaćen više od vrednosti ugovora. Ovaj ugovor je vezan za izgradnju četiri (4) kuća, dok je opština platila i izgradila još sedam (7) dodatnih kuća. Prema tvrdnjama Opštine ovaj projekat je finansiran od strane United Nations Development Programme (UNDP) dok opština je upravljala procedurama nabavki. Takođe, opštinski službenici su tvrdili da sklapanje ugovora za četiri kuće i isplata za sedam kuća bez ugovora je bila jedna greška i ubuduće neće se ponoviti takve greške. Znači, radi se o propustu u procedurama. Treća isplata je izvršena samo sa zapisnikom nadzornog organa u iznosu od 51,284 €, bez prijema situacije sa opisom izvedenih radova.

Sklapanje ugovora bez dovoljnih sredstava i važeće garancije izvršenja

Kod ugovora „Izgradnja puta od OEBS-a do kruga za Vitomiricu“ u vrednosti od 1,779,785 €, potpisan je ugovor bez obezbeđivanja dovoljnih sredstava za ovaj projekat. Ova garancija izvršenja ugovora je zahtevana od strane ugovornog autoriteta za jednu godinu, dok dobitna kompanija je ponudila samo četiri meseca.

Finansiranje projekata bez odgovarajućeg monitorisanja

Kod projekata "Širenje mreže snabdevanja vodom u devet (9) sela" primetili smo da je opština prenela 200,000 € direktno na račun International Relief and Development (IRD). Pored ove uplate, opština nema nikakav izveštaj ili drugi dokaz o nivou radova koji se izvedeni od strane operatora. Zajedničko finansiranje bilo je u tom vidu da je opština dodelila 200,000 €, 155,000 € su dodeljena od strane IRD i 25,400 € od strane regionalne vodovodne kompanije "Hidrodrini" u Peči. Opština kao finansijska institucija koja ima veće učešće nije pratila da li se radovi sprovode pod uslovima ugovora i tehničke specifikacije.

Nijedan projekat nije izvršen prema dinamičkom planu

Kod projekata „Izgradnja puta Peć – Dečane“ u vrednosti ugovora 1,468,428, bilo je kašnjenja izvršenja projekata. Takvi slučajevi su bili prisutni i u svim drugim testiranim projektima.

Zaključak

Gore navedeni slučajevi govore za ozbiljne propuste sistema kontrole. Opština ima slabe kontrole za nabavke. Ugovori za ugovorene kapitalne projekte se nedovoljno nadgledaju od strane opštine i zbog ovog imamo isplate van ugovora, nekontrolisana finansiranja i jedan broj drugih nepravilnosti. Sve ovo povećava rizik da se opštinska sredstava troše izvan pravnog okvira, a čak i da se zloupotrebljavaju.

Preporuka 3

Preporučujemo Predsednika Opštine da obezbedi:

- Da će sve isplate biti izvršena u skladu sa uslovima ugovora;
- Da su se obezbedila potrebna sredstva pre potpisivanja ugovora;
- Da nadzorni organ kapitalnog projekata ima nadležnost i da će tačno utvrditi sve količine i kvalitet gradnje. Za sva odstupanja od projekta, treba informisati investitora na vreme; i
- Da se ugovoreni radovi izvrše prema dinamičnom planu ugovora.

2.2 Nadoknađivanja (plate i dnevnice)

U periodu Januar - Decembar 2010 prema Trezoru budžet za plate i dnevnice je bio u iznosu od 8,297,236 €, a potrošeno je 8,264,596 € ili 99,6 %. Opština je bila dovoljno efikasna u planiranju i trošenju za ovu kategoriju budžeta. U ovoj fazi mi smo testirali nekoliko dosijea osoblja, od kojih su pet slučajeva zapošljavanja u 2010. Tokom našeg ispitivanja nismo primetili neki značajni nedostatak.

VI.3 Subvencije i transferi

Budžet za 2010 za kategoriju subvencija i transfera je bio u iznosu od 290,022 €, dok su troškovi bili u iznosu od 286,867 €. Tokom testiranja nekih uzoraka kategorije subvencije i transfera, primetili smo da opština nije imala unutrašnju politiku putem koje bi se uredili uslovi i kriterijumi koje treba ispuniti za subvencije.

U nastavku ćemo predstaviti glavne nalaze koji proističu iz naših testiranja:

- U šest (6) slučajeva primetili smo da su donete odluke od strane Upravnog Odbora za subvencije pre podnošenja i razmatranja zahteva. U slučaju subvencionisanja džudo kluba, zahtev je podnet datuma 15/06/2010, a odluka je doneta datuma 21/05/2010, fudbalskom klubu "Besa" je dodeljena suma u iznosu od 5,000 € na osnovu odluke datuma 29/01/2010, a zahtev je podnet datuma 04/02/2010. Takvih slučajeva donošenja odluke pre podnošenja zahteva bilo je takođe kod projekta "Učešće na sajmu knjiga, dana Nezavisnosti, izvođenje dela narodnog ansambla "Rugova" u gradsko Pozorište;
- U jednom slučaju primetili smo da je doneta odluka od strane opštine o dodeljivanju sredstava u iznosu od 8.000 € za Džudo Klub "Ipon". Novac nije prenošen na račun kluba, već na drugi privatni račun jedne osobe iz kluba;

- U većini testiranih slučajeva nismo našli da postoje dokazi za regularnost davanja subvencija primaocima. Primaoci ne podnose izveštaje da su dobijena sredstva potrošena no osnovu zahteva i pruženih projekata.

Zaključak

Opština ne raspolaže dobrom kontrolom i jasnim politikama dodeljivanja subvencija. Donošenje odluka od strane upravnog odbora za dodeljivanje subvencija pre podnošenja i razmatranja zahteva. Zatim njihova dodela bez adekvatnog rasuđivanja projekata i nedostatak povratne informacije/izveštajima o troškovima, su neke od slabosti koje povećavaju rizik da se ne upravlja ispravno dodeljenim sredstvima kategorije subvencija.

Preporuka 4

Preporučujemo Predsednika Opštine da obezbedi:

- Da se izvrše potpune analize tokom davanja subvencija i da se preduzimaju mere u slučajevima kada subvencije nisu dodeljene prema kriterijumima; i
- Obezbediti izradu unutrašnje uredbe koja će jasno definisati procedure, kriterijume i kontrole za dodelu subvencija .

VI.4 Imovina i Dugovi

4.1 Kapitalna i ne kapitalna imovina

I u 2010 godini opština nije uspela da uradi procenu i potpuno evidentiranje kapitalne imovine. Prema računovodstvenim zapisima, vrednost nekretnina je registrovana u iznosu od 3,842,312 €.

Ovaj iznos se odnosio samo na imovinu registrovanu 2010 godine, a ne prenetu vrednost celokupne imovine. Opština nije uspela da sprovede kompletno registrovanje svih poslovnih objekata koji se koriste, iako su ovi objekti opštinska imovina.

Zaključak

Na osnovu naših nalaza zaključujemo da opština nije evidentirala u celosti njenu imovinu. Ne kompletno evidentiranje kapitalne imovine može da vodi do zloupotrebe opštinske imovine i sprečava Opštinu da pravilno prikazuje finansijsku poziciju na kraju godine.

Preporuka 5

Preporučujemo Predsednika Opštine da obezbedi:

- Punu registraciju imovine, objekata i opreme, tako da bi imala konačni registar svih sredstva koji su u njenom posedovanju.

4.2 Dugovi

Ne izmirene obaveze računa potraživanja na kraju 2010 godine su bila u iznosu od 566,000 €. Ove obaveze su prenete za plaćanje u budžetskoj godini 2011. U nekim odeljenjima su prekoračena dodeljena sredstva od budžeta, i iz tog razloga ostale su neplaćene obaveze i ista su prenesena kao obaveze za plaćanje u 2011 godini.

Ne postoje odgovarajući dokazi o prenesenim obavezama iz 2009 godine

Opština nije vodila računovodstvenu evidenciju koja bi odražavala plaćene račune u toku 2010 godine za otplatu dugova prenesenih iz prethodnih godina. Glavni izvor finansijskih informacija u opštini je ISUFK. Opština nema unutrašnji računovodstveni sistem koji bi pružio detaljne informacije za sve obaveze poslovanja.

Zaključak

Nedostatak detaljnih evidencija o plaćenim računima povećava rizik od plaćanja jednog računa više od jednog puta.

Preporuka 6

Preporučujemo Predsednika Opštine da obezbedi:

- Da odeljenje za finansije vodi potpunu i tačnu evidenciju, i čini registrovanje svih plaćenih i neplaćenih računa, kako bi se izbegla mogućnost plaćanja računa u više navrata.

VII.Kontrola nad Upravljanjem

VII.1 Sistemi Unutrašnje Kontrole

Gore opisani izazovi pokazuju za slabosti unutrašnje kontrole u Opštini. To pokazuje da su potrebne mere poboljšanja kontrole unutar opštine. Najslabije tačke kontrole su u registriranju, usaglašavanju i knjiženje prihoda sa pogrešnim kodovima, odstupanja od pravila nabavke, isplate bez ugovora, nedovoljno praćenje projekata i sklapanje ugovora bez obavezivanja sredstava. Takođe, primećeni su značajni nedostaci u finansijskoj kontroli: Certifikacija neredovnih isplata i odvajanje subvencija bez jasnih kriterijuma i procedura, neplaćeni računi i nejasni dokazi o neplaćenim obaveza prethodnih godina.

Pored toga, opština nema tačnih i potpunih podataka o imovini. U takvim uslovima, upravljanje imovinom nije moguće da se pravilno uradi.

Zaključak

Naš zaključak je da funkcionisanje sadašnjih kontrola ne daje garanciju da se operativne i administrativne aktivnosti u opštini sprovede u potpunom skladu sa ciljevima i odgovornostima u opštini.

Preporuka 7

Preporučujemo Predsednika Opštine da obezbedi:

- Da će se sistem unutrašnje kontrole pregledati i predložiti odgovarajuće mere da obezbedi da ponovno uspostavljanje kontrola obezbeđuje otklanjanje sve navedene slabosti i nedostatke u ovom izveštaju.

VII.2 Unutrašnja Revizija

Opština Peć ima organizovanu Jedinicu za Unutrašnju Reviziju. Ova jedinica se sastoji od dva revizora i direktora. JUR je pripremila strateški i godišnji plan za 2010 godinu. Za 2010, JUR je planirala da izvrši devet (9) revizija, dok je završeno osam (8). Ovi izveštaji revizije su izvršeni u toku 2010 godine, su se odnosili na period od 2009. JUR nije izvršila reviziju transakcija za 2010 i nije bilo spremnosti od strane opštine da sprovede preporuke.

Takođe, primetili smo da opština još nije formirala komisiju za unutrašnju reviziju.

Zaključak

Sprovedenje revizije za period od 2009 ne dodaje vrednost procesima koji su već završeni. Unutrašnja revizija bi trebalo da bude usmerena na tekuće aktivnosti u cilju sprečavanja

nepravilnosti i grešaka u organizaciji. Zanemarivanje sprovođenja preporuka revizije ukazuje ne funkcionisanje unutrašnje revizije.

Dalje, nedostatak Komisija za reviziju utiče na kvalitet i doprinose JUR.

Preporuka 8

Preporučujemo Predsednika Opštine da obezbedi:

- Da će JUR izvršavati periodične revizije za period unutar tekuće godine i da će preporuke biti adresirane u zaslužnoj meri, i
- Formiranje Odbora Unutrašnje Revizije u najkraćem mogućem roku, koji bi obezbedio sprovođenje preporuka JUR i KGR.

VIII. Opšti zaključak o Menadžmentu Opštine

Opšti zaključci

Naš opšti zaključak je da finansijsko upravljanje i kontrola opštine je praćena sa brojnim slabostima i nedostacima. Gore navedeni nalazi su rezultat neuspeha u nekim područjima. Nejasan status sa prihodima, nejasne isplate za kapitalne projekte, stupanje u ugovore bez obavezivanja sredstava, su samo neki od signala da rukovodstvo nema potpunu kontrolu nad operativnim aktivnostima. Takođe, primećeno je da ima slabe kontrole u vezi praćenja projekata, kašnjenje u njihovom sprovođenju, i plaćanje bez ikakvog ugovora, kao što je slučaj sa izgradnjom nekoliko kuća, gde je više od 78,000€ isplaćeno van ugovora. Menadžment opštine nije primenio mehanizme za kontrolu/nadzor isto i u davanju 200,000€ u vidu zajedničkog finansiranja za obezbeđivanje vode za nekoliko sela.

I na samom kraju, opština nema jasan i potpun registar imovine i svoje opreme. Nije izvršena ni godišnja procena ili godišnji popis imovine. To govori da ima prostora da imovina opštine bude loše upravljana, izgubljena i zlostavljana.

Iz gore navedenog, mi smatramo da opšte kontrole trebaju se znatno ojačati i poboljšati.

Opšta preporuka

- Preporučujemo Predsednika Opštine da nakon analize nalaza izveštaja, izda paket mera i obavezuje sve administrativne službe u opštini da preduzmu odgovarajuće mere kako bi eliminisali uočene nedostatke.

Dodatak I. Komentari Opštine Peć i odgovori KGR

Menadžmentu Opštine je pružena mogućnost davanja komentara o nacrtu ovog Izveštaja. Menadžment Opštine je prihvatio naše nalaze i zaključke prikazanim na Izveštaju revizije o Finansijskim Izveštajima za 2010 godinu. U nastavku, oni su se obavezivali da će napraviti sva zalaganja radi adresiranja svih pruženih preporuka.

Dodatak II. Razne vrste Mišljenja revizije

(preuzeto od ISSAI 400)

9. Jedno mišljenje revizije normalno je u standardnom obliku, u vezi sa Finansijskim Izjavama uopšte, izbegavajući potrebu za određivanje njene dužine, ali prenoseći po njenoj prirodi jedno opšte značenje kod čitaoca u vezi sa njenim razumevanjem. Priroda ovih reči će se uticati od zakonskog okvira revizije, ali sadržaj mišljenja treba jasno da pokazuje dali je mišljenje nekvalifikovano ili kvalifikovano, ili ako je kvalifikovano u neka određena pitanja ili je protivno mišljenje (paragraf 14), ili jedno odricanje od mišljenja (paragraf 15).

10. Jedno nekvalifikovano mišljenje se pruža kada je revizor zadovoljan sa svih materijalnih gledišta da:

- (a) Finansijske Izjave su pripremljene upotrebljavajući priznate politike i osnove računovodstva koje su sprovedene na dosledan način (na postojan način);
- (b) Izjave su u saglasnosti sa statusnim zahtevima i relevantnim uredbama;
- (c) Predstavljen prikaz u Finansijskim Izjavama su u saglasnosti sa saznanjima revizora u vezi sa entitetom pod revizijom; i
- (d) da je adekvatan prikaz svih materijalnih relevantnih pitanja o Finansijskim Izjavama.

11. Naglašavanje pitanja. U nekim okolnostima revizor može da smatra da čitaoc ne može da razume na potreban način Finansijske Izjave ako je pažnja skrenuta na neobična ili na važna pitanja. Kao opšte pravilo, revizor kad daje jedno nekvalifikovano mišljenje to se referiše nekom specifičnom gledištu Finansijskih Izjava u njegovom mišljenju u slučaju da se ono može interpretirati pogrešno kao kvalifikovano mišljenje. Sa namerom izbegavanja ovakvog utiska, napomene koje su zamišljene kao: naglašavanje pitanja, se nalaze na odvojenim paragrafima od mišljenja. Ipak, revizor ne treba da upotrebi naglašavanje pitanja da bi poboljšao nedostatak potrebnih otkrivanja na Finansijskim Izjavama ili kao alternativa, zamenjivanje za kvalifikaciju mišljenja.

12. Revizor može **da ne bude u stanju da izrazi jedno nekvalifikovano mišljenje** kada postoji neka od ovih okolnosti i na sudu revizora, njihov uticaj je materijalan ili može biti takav po Finansijskim Izjavama:

- (a) bilo je ograničenja na delokrugu revizije;
- (b) Revizor smatra da su izjave nekompletne, dezorijentisane ili postoji ne obrazložena podela od priznatih standarda računovodstva; ili
- (c) Postoje nejasnoće koje utiču na Finansijske Izjave.

13. **Kvalifikovano mišljenje.** Tamo gde se revizor ne slaže ili nije siguran za jednu ili više stavki na Finansijskim Izjavama, a koja su materijalna ali nisu suštinske po razumevanju izjava, treba da se pruži jedno kvalifikovano mišljenje. Formulisanje mišljenja normalno pokazuje zadovoljavajući rezultat nad subjektom pod revizijom, što se tiče preciznih i jezgrovitih izjava, pitanja ne usaglašavanja ili nejasnoća koja rezultiraju sa kvalifikovanim mišljenjem. Pomaže korisnike izjava ako finansijski uticaj nejasnoće ili nesporazuma je određeno od strane Revizora iako to nije uvek praktično ili relevantno.

14. **Protivno Mišljenje.** Tamo gde Revizor nema mogućnosti da pruža jedno mišljenje o Finansijskim Izjavama u celini, zbog nesporazuma koje su tako suštinske jer miniraju prikazanu poziciju u nastavku da se mišljenje kvalifikuje u određena gledišta neće biti adekvatno, onda se pruža Protivno mišljenje. Formulisanje takvog mišljenja pokazuje da Finansijske Izjave nisu prikazane na pravi način, jasno i na precizan način sva pitanja ne usaglašavanja. Ipak, jedna pomoć da finansijski uticaj na Finansijske Izjave se određuje tamo gde treba i gde je praktično.

15. **Odricanje od Mišljenja.** Tamo gde Revizor ne može da pruža mišljenje u vezi sa Finansijskim Izjavama, da uzimajući kao celinu zbog nejasnoća ili ograničenja delovanja koje je suštinsko da jedno mišljenje koje je kvalifikovano na određena gledišta neće biti adekvatno, pruža se jedno protivno mišljenje. Formulisanje jednog takvog mišljenja čini jasnim da jedno mišljenje ne može da se pruža, specifikujući na jasan i precizan način sva nejasna pitanja.

16. Postoji zakon da VIR pružaju jedan detaljan izveštaj da bi dopunio mišljenje u okolnostima na kojima je nemoguće da pruže jedno nekvalifikovano mišljenje.